

Morten Bendix Andersen

UNGARNSOPSTANDEN 1956

**I DANSK
ERINDRINGS Historisk
PERSPEKTIV**

SCHØNBERG

Indhold

1. Indledning	9
Erindrings- og identitetshistorie	12
2. Ungarnsopstanden 1956	19
Et land i ruiner	22
Stalins taktik: gulerod og stok	23
Etableringen af proletariatet diktatur	25
Den sidste rest af opposition udryddes	27
Kommunisternes magtovertagelse afsluttes	28
Stalins bedste elev	29
Den store terror	31
Tøbrud og tilbageslag 1953-55	33
Optakt til revolution	35
Revolutionen	37
23. oktober 1956	38
Revolutionens flammer spreder sig	42
Konsolidering	44
Ungarns skæbne besegles	47
Den sorte søndag	48
Efterliv. Ungarnopstandens konsekvens	51
Retsopgøret	51
Sagen mod Imre Nagy	53
En dansk revolutionshelt	54
Det ny venstre	60

3. Ungarnsopstanden som mediefænomen i Danmark ...	61
Ungarnsopstanden i lyd og billeder	61
Kampen om den offentlige mening	68
Smeltevandsfloden i oktober	69
Et ekko af den østtyske 17. juni-opstand i 1953	71
Aviserne ændrer opfattelse. Ungarnsopstanden, en frihedskamp på linie med den danske frihedskamp 1940-1945.	73
Frihed eller tyranni. Den borgerlige presses syn på Ungarnsopstanden	74
En kamp for retten til national selvbestemmelse	76
Den blodige søndags lære.	78
Børge Outzes personlige opgør med kommunisterne. Et eksempel på antikommunismen i de danske aviser.	80
Radioen og den nationale stemningsbølges fremkomst i den danske offentlighed	82
 4. Antikommunistiske koldkrigere gør deres entre på scenen	 85
Protestmøder i KB-Hallen. Et politisk ritual i Den Kolde Krig.	86
Hjemmeværnet. Frontkæmpere i Den Kolde Krig	87
Ole Bjørn Kraft: "Af det ungarske blodbad er steget et håbets stjerne"	89
Halfdan Lefèvre og arven fra Ole Chievitz	91
Socialdemokratiet og Ungarnsopstanden	95
Besættelsestiden som ramme om den politiske iscenesættelse af Ungarnsopstanden	99
 5. Socialdemokratiets brug af Ungarnsopstanden	 101
H.C. Hansens appel til lederne i Kreml	102
"Så tal dog Roma midt imod"	104
Social-Demokraten og den nationale antikommunistiske inkquisition	106

Fem minutters arbejdsnedlæggelse til minde om den ungarske frihedskamp	107
Henvendelse fra 78 intellektuelle til Socialdemokratiets kongres i 1957	110
Virkninger af Socialdemokratiets brug af Ungarnsopstanden . .	111
6. De borgerligt nationales brug af Ungarnsopstanden . .	115
Tidsskriftet Perspektivs mindetiltag	116
Petőfi-aften i Studenterforeningen	119
Mindearrangementer ved årsdagen for Ungarnsopstanden . . .	120
Frihedsfanen. Skabelsen af et dansk symbol på den ungarske frihedskamp	120
Kransenedlæggelse i Ryvangen. En national kults opståen og forfald	124
Ole Bjørn Krafts brug af Ungarnsopstanden	126
Virkninger af de borgeligt-nationale initiativer	127
7. Fra frihedskamp til underholdningsshow	129
Ungarnshjælpen i Danmark	129
Ungarnshjælpens første fase. Sammenhold omkring Dansk Røde Kors' Ungarnsambulance	130
Ungarnsambulancen: mellem humanitær indsats og national og antikommunistisk frihedskamp	131
Dagbladene melder sig på banen	134
Nationen på arbejde	138
Ungarnshjælpens anden fase. Modtagelsen af 1000 ungarske flygtninge	139
Arbejdernes Ungarnsindsamling	140
De øvrige avisers Ungarnsindsamlinger stagnerer	141
1000 ungarske flygtninge. En erstatning for Ungarnsambulancen	143
De ungarske flygtninge i Hald	146
De ungarske flygtninge et dansk mindesmærke i Den Kolde Krig	149

Ungarnshjælpens tredje fase. Fra national mindepraksis til indholdsløs selviscenesættelse	150
Ungarnshjælpens efterliv	156
8. Ungarnsopstanden i danskernes erindring	159
Efterspørgslen på national erindring i et amerikaniseret forbrugersamfund.	161
Velfærdsstaten. "Den tredje vej" mellem patriotiske og neutralistiske nationale erindringer	163
9. Epilog	167
10. Litteratur og kildefortegnelse	171
Noter	181